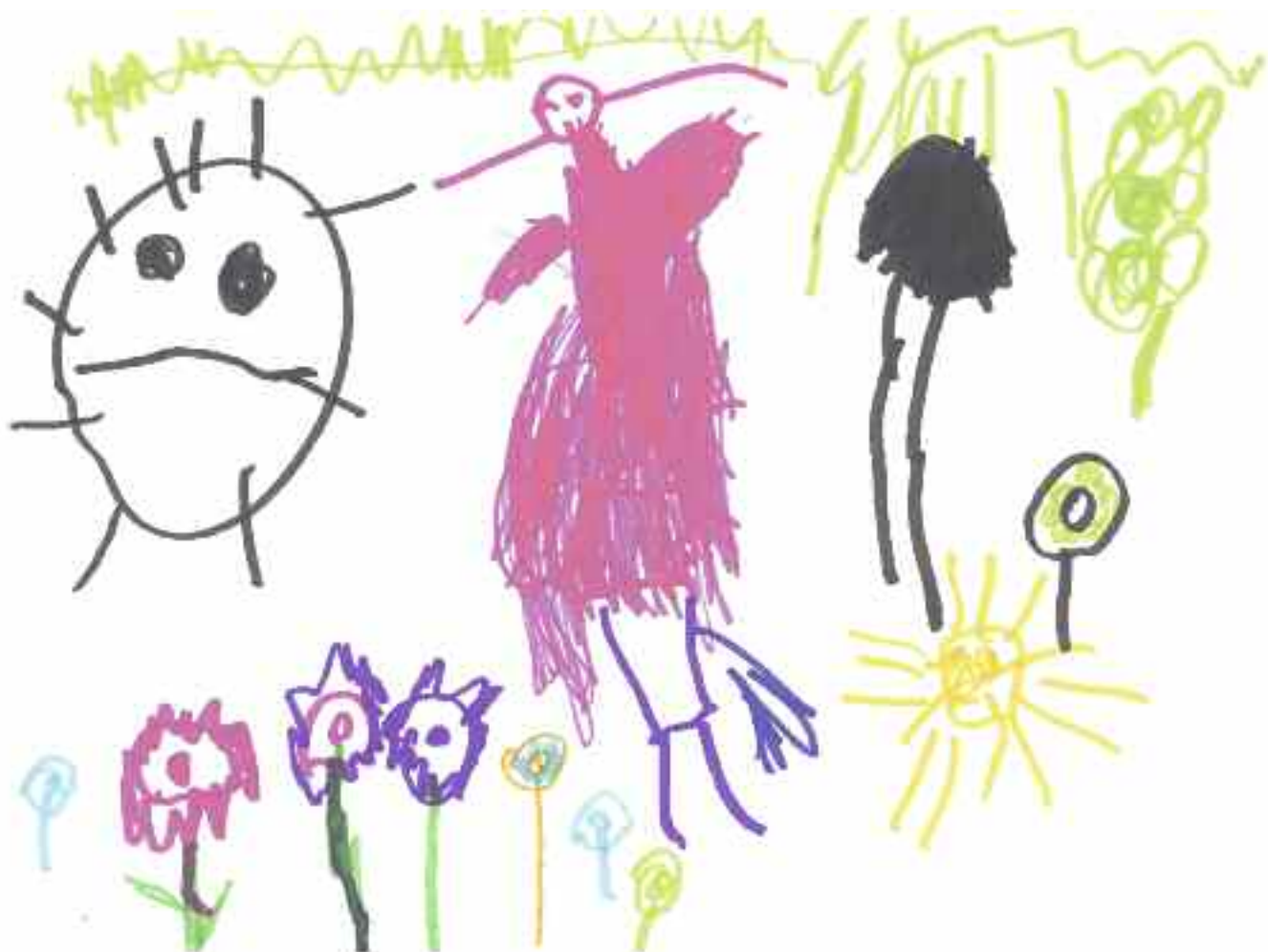

Børne- og Ungepolitikken i Aalborg Kommune 2011-2013

FORORD

Aalborg Kommune vil i hele sin virksomhed arbejde for at give alle børn og unge lige mulighed for at udvikle sig til ansvarlige, sociale og selvstændige mennesker, der forpligtende og aktivt indgår i fællesskaber og i det demokratiske samfund.

Med udgangspunkt i denne vision vedtog Byrådet i Aalborg Kommune i foråret 2007 en Børne- og Ungepolitik, der danner den overordnede ramme – et principprogram – for arbejdet med kommunens børn og unge.

Målet med politikken er at skabe et tæt samspil mellem den generelle indsats (f.eks. dagtilbud, skoler og fritidstilbud), den forebyggende indsats (f.eks. trivselsforum og SSP-samarbejdet, sundhedspleje og tandpleje) og indsatsen for børn og unge med særlige behov (f.eks. PPR og familiegupperne).

De forskellige indsatser skal planlægges ud fra et helhedssyn på børn og unges liv, opvækstvilkår og udviklingsmuligheder. Samarbejdet skal bygge på en fælles opfattelse af Børne- og Ungepolitikens værdier og menneskesyn og skal foregå på tværs af faggrupper og forvaltninger.

Den ønskede sammenhæng i indsatsen kan kun opnås, hvis der er en rød tråd mellem Børne- og Ungepolitikken, sektorpolitikkerne og de enkelte institutioners værdigrundlag m.v.

Børne- og Ungepolitikken er blevet vel modtaget og har været katalysator for igangsætning af en lang række initiativer både på institutions-, skole- og forvaltningsniveau og på politisk niveau. Af igangsatte initia-

tiver kan bl.a. nævnes: udarbejdelse af ungestrategien, sundhedspolitikken, rusmiddelpolitikken, håndbogen "På tværs", vedtagelse af anbringelsesgrundlaget og igangsættelse af trivsels- og SSP-indsatsen.

Der er i 2010 gennemført en evaluering af politikken – en proces der har involveret både ledere og medarbejdere samt børn og unge i Aalborg Kommunes dagtilbud, døgntilbud, skoler og fritidstilbud. Evalueringens resultater har givet anledning til en revision af Børne- og Ungepolitikken.

Fremover revideres Børne- og Ungepolitikken for hver ny byrådsperiode – næste gang i efteråret 2013.

Det er ønsket, at Børne- og Ungepolitikken fortsat kan danne en fælles platform for indsatserne i Aalborg Kommune, således at der også i de kommende år vil være fokus på det gode børne- og ungeliv.

Henning G. Jensen
Borgmester
Aalborg Kommune

Den røde tråd gennem opvæksten

Formålet med Børne- og Ungepolitikken er at medvirke til at skabe en rød tråd i alle børns og unges liv, uanset deres ressourcer og de familiemæssige, sociale og kulturelle baggrunde.

Børne- og Ungepolitikken skal:

- bidrage til indhold og kvalitet i børns og unges liv
- styrke indsatsen for særligt udsatte børn og unge samt deres familier
- skabe sammenhæng mellem samtlige indsatser på tværs af forvaltninger, faggrupper og indsatsområder i kommunen
- danne den overordnede ramme for forvaltningernes og sektorernes delpolitikker
- bidrage til, at børne- og ungeperspektivet inddrages i de politiske beslutninger og i de enkelte forvaltningers administrative beslutninger
- bringe synlighed for børn, unge og forældre i forhold til de indsatser, Aalborg Kommune yder på børne- og ungeområdet

Børne- og Ungepolitikken udspringer af Anbringelsesreformen, der blev vedtaget i Folketinget den 17. december 2004. Af lovteksten fremgår det, at:

"Kommunalbestyrelsen skal udarbejde en sammenhængende børnepolitik, der har til formål at sikre sammenhængen mellem det generelle og forebyggende arbejde og den målrettede indsats over for børn og unge med behov for særlig støtte. Den sammenhængende børnepolitik skal udformes skriftligt, vedtages af kommunalbestyrelsen og offentliggøres".

Børne- og Ungepolitikken bygger på FN's børnekonvention og på relevant lovgivning inden for området. Barnets Reform, som trådte i kraft 1. januar 2011 som det nyeste lovgivningsinitiativ i forhold til indsatser over for udsatte børn og unge, tilgodeses allerede i Børne- og Ungepolitikken.

Børne- og Ungepolitikken omhandler den samlede indsats for børn og unge op til 18 år uanset baggrund og forudsætninger samt for unge mellem 18 og 23 år, der fortsat modtager særlig støtte efter det 18. år.

Udgangspunktet for Børne- og Ungepolitikken er det generelle område (dagpasnings- og skoleområdet), og det skal sikres, at der er sammenhæng mellem den generelle, den forebyggende og den særlige indsats.

Som en del af den sammenhængende børnepolitik skal kommunalbestyrelsen udarbejde en plan for en sammenhængende indsats over for ungdomskriminalitet, se appendiks "Plan for sammenhængende indsats over for ungdomskriminalitet" side 15.

Betegnelsen "indsats" anvendes som samlende beskrivelse for alle aktiviteter i Aalborg Kommune. "Indsatser" kan også indeholde aktiviteter inden for f.eks. foreningslivet.

Politikken henvender sig primært til medarbejdere, der arbejder med børn og unge.

Sammenhæng i indsatsen for børn og unge i Aalborg Kommune

Børne- og Ungepolitikken omfatter alle kommunale indsatser for børn og unge op til 18/23 år.

Når der samarbejdes tværfagligt og tværsektorielt, er der brug for en fælles forståelse af de vanskeligheder, børn og unge kan møde i deres liv, for at kunne sætte ind med støtte til barnet/den unge og familien. Nedenstående beskrives de forskellige målgrupper, der arbejdes med i Aalborg Kommune. Der er naturligvis glidende overgange mellem målgrupperne.

Der henvises til håndbogen "På tværs" for nærmere beskrivelse af målgrupperne.

Den generelle indsats

Børn og unge i almindelighed:

Barnet/den unge udvikler sig "almindeligt" socialt, emotionelt, fysisk og intellektuelt – med de udsving i trivslen, der naturligt følger med.

Børn og unge, der viser begyndende tegn på mangelfuld trivsel:

Barnet/den unge viser tegn på problemer. Det kan f.eks. være bekymrende tristhed, sygdom eller dødsfald i familien, skilsmisse og arbejdsløshed.

Den specifikke forebyggende indsats

Børn og unge med specifikke behov:

Barnet/den unge har sociale, psykiske eller fysiske funktionsnedsættelser/handicap – eller viser tydelige tegn på problemer. Der kan være psykiske eller adfærdsmæssige reaktioner. Der kan også være psykosomatiske reaktioner – fysiske reaktioner på psykiske problemer, f.eks. hovedpine, spiseforstyrrelser eller angst.

Indsatsen for børn og unge med særlige behov

Børn og unge, der er alvorligt truede:

Børn/unge, der er udsat for langvarig, tung belastning og viser meget tydelige tegn på store problemer. De fungerer og udvikler sig permanent dårligt. De har svært ved at skabe relationer til andre børn, unge og voksne. Der kan være begyndende misbrug og kriminalitet, der kan evt. ses en begyndende personlighedsmæssig fejludvikling. Barnet/den unge er i risiko for marginalisering. Forældrenes belastninger er ofte af en sådan grad, at barnet/den unges vanskeligheder ikke magtes af familien.

Børn og unge med åbenbar risiko for varig skade:

Barnet/den unge viser dagligt alvorlige tegn på forsinket udvikling som følge af omsorgssvigt. Barnet/den unge mistrives alvorligt, har psykiske problemer, kontaktvanskeligheder, kan have misbrugsproblemer, være involveret i kriminalitet eller have varige personlighedsmæssige skader. Som hovedregel er der meget væsentlige mangler i forældrekompetencerne.

Der er underretningspligt til de sociale myndigheder. Offentligt ansatte har skærpet underretningspligt.

Et fælles værdigrundlag

Når målet er at skabe sammenhæng i børn og unges liv, er det nødvendigt at have nogle fælles pejlemærker for indsatsen – et fælles værdigrundlag.

Børne- og Ungepolitikken bygger på tre værdisæt, som dels omfatter børn og unges rettigheder, dels understreger, at børn og unge skal støttes til at udvikle ansvarsfølelse, selvstændighed og evnen til at indgå i forpligtende fællesskaber. For alle værdier gælder, at såvel støtte som forventninger afstemmes efter børnene/de unges alder samt efter deres og forældrenes ressourcer og muligheder.

Tryghed, sundhed og udvikling

- Børn og unge har ret til en opvækst i trygge, sunde og beskyttende rammer
- Børn og unge skal have mulighed for optimal udvikling
- Børn og unge skal udfordres og støttes
- Børn og unge skal gives mulighed for at lære:
 - at tage ansvar for eget liv
 - at medvirke til egen læring
 - at bruge egne ressourcer og potentialer

Ligeværd og selvværd

- Børn og unge bliver mødt åbent, respektfuldt og fordomsfrit
- Børn og unge bliver anerkendt og værdsat for det, de er
- Børn og unge har ret til at udtrykke sig
- Børn og unge skal lære:
 - at give plads til forskellighed
 - at respektere andres holdninger og meninger
 - at give udtryk for egne synspunkter

Medinddragelse og medansvar

- Børn og unge bliver inddraget
- Børn og unge får indflydelse
- Børn og unge skal støttes i:
 - at deltage aktivt
 - at øve indflydelse
 - at tage ansvar for fællesskabet

Grundforudsætninger

Værdierne er baseret på en række grundlæggende forudsætninger for børn og unges opvækst i Aalborg Kommune:

- Familien er fundamentet i børn og unges trivsel og udvikling
- Børn og unge har brug for nære og ansvarlige voksne, som kan støtte og motivere dem i deres udvikling, sundhed, trivsel samt selvstændighed
- Børn og unge har krav på medbestemmelse og indflydelse på eget liv
- Børn og unges ressourcer er udgangspunktet for udvikling og læring
- Børn og unges forskellighed er en styrke, der skal understøttes
- Børn, unge og deres forældre oplever helhed og sammenhæng i Aalborg Kommunes indsatser

I situationer, hvor forældrene ikke er i stand til at påtage sig forældrerollen, eller barnet/den unge ikke har forældre eller egnet netværk, påtager Aalborg Kommune sig ansvaret for at finde et relevant sted, som kan tilgodese barnet/den unges udviklingsmuligheder. I størst muligt omfang tilrettelægges indsatsen i samarbejde med forældre, barnet/den unge og andre nøglepersoner i barnet/den unges liv.

Familien og netværket

Familien og netværket er de centrale omdrejningspunkter i børns og unges liv. Forældrene er fundamentet i barnet og den unges liv og har derfor også hovedansvaret for, at barnet/den unge får en tryk opvækst med gode udviklingsmuligheder.

Børn og unge har brug for opmærksomhed, tid og tilknytning til nære og ansvarlige voksne. Forældre, bedsteforældre og andre familiemedlemmer er særligt vigtige, men børn og unge har også brug for at have tillidsfulde relationer til f.eks. kammerater og til medarbejdere, som de er i kontakt med.

Aalborg Kommunes indsatser tager altid udgangspunkt i de ressourcer, der er i familien, netværket og lokalmiljøet. Der lægges stor vægt på inddragelse og samarbejde med forældre og barnet/den unge, ligesom der lægges vægt på at involvere og koordinere indsatsen med de personer, der er vigtige i barnet og den unges netværk og lokalmiljø.

Deltemaer med målsætninger

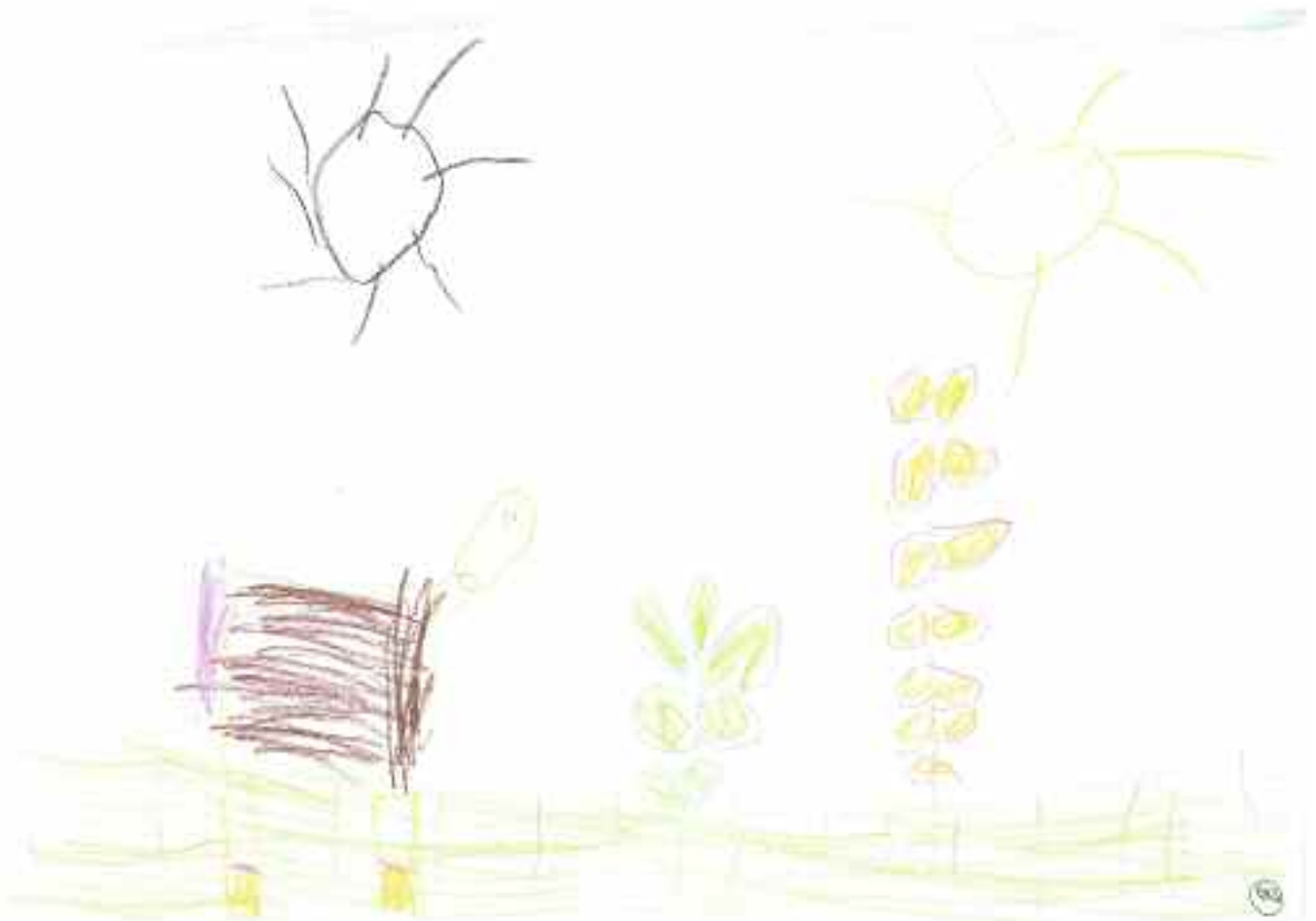
I Aalborg Kommunes Børne- og Ungepolitik er familien og netværket

hovedtemaet. Otte underliggende og bredt favnende temaer binder indsatserne sammen til en helhed. De otte temaer er:

- Personlig og social udvikling
- Sundhed og trivsel
- Læring og faglig udvikling
- God start og overgange
- Kultur og fritid
- Tidlig og forebyggende indsats
- Børn og unge med særlige behov
- Natur og fysiske rammer

Hvert tema indledes med en *baggrundsbeskrivelse*, der omhandler indhold og eksempler på udfordringer og dilemmaer i temaet. Det centrale i temaerne er *målsætningerne*, der er rettesnoren for indsatserne.

De fleste temaer er målrettet alle børn og unge. "Børn og unge med særlige behov" retter sig dog mod en afgrænset målgruppe.

TEMA **Personlig og social udvikling**

En god opvækst forudsætter, at barnet/den unge føler sig værdsat og respekteret samt får opbakning til den personlige og sociale udvikling. Familien har den væsentligste rolle i opdragelsen og udviklingen, men kommunale indsatser samt fritids- og foreningslivet har en central understøttende rolle.

De kommunale indsatser lægger vægt på at styrke børn og unges undren, nysgerrighed og lyst til at lære ved at skabe miljøer, hvor de kan udvikle personlige, faglige, sociale og fysiske kompetencer, opbygge gode venskaber samt lære at respektere og sætte pris på forskelligheder.

De kommunale institutioner bidrager til, at børn og unge får kendskab til samfundets opbygning og de demokratiske beslutningsprocesser, og at de får mulighed for at være medbestemmende i anliggender, der vedrører deres hverdag. De kommunale indsatser understøtter børn og unges tillid til egne muligheder og lærer dem at tage stilling og handle. Indsatserne i det frivillige fritids- og foreningsliv bidrager ligeledes til, at børnene og de unge udvikler sig personligt og socialt.

Det er væsentligt at understøtte, at børn og unge opbygger venskaber, da venskaber har stor betydning for selvværdet og selvtilliden.

Målsætningerne for Aalborg Kommune er at:

- motivere og udfordre børn og unge til lærelyst og livsglæde
- medvirke til, at børn og unge opbygger selvværd og selvtillid
- skabe forskelligartede miljøer, hvor børn og unge trives
- støtte børn og unges evne til at skabe nære sociale relationer og give dem muligheder for at opbygge gode fællesskaber
- arbejde for, at børn og unge møder andre med ligeværdighed og respekt, og at de lærer at drage omsorg for sig selv og hinanden
- fremme sprogudvikling, integration og almen dannelse
- fremme børn og unges evne, lyst til og mulighed for aktivt at deltage i det demokratiske samfund

DET GODE LIV

Venner og familie spiller en meget stor rolle, hvis man skal leve og have et godt liv. Og at man bor i et godt miljø og passer sin skolegang. Og hvis man ved, at der nogle, som hjælper en og giver kærlighed og støtte. Et godt socialt netværk er en af hovedårsagerne til et godt liv. Man kan ikke lære, hvis man ikke har det godt i sin hverdag.

Elever i 8. klasse på Sofiendalskolen

TEMA Sundhed og trivsel

Sundhed og trivsel er vigtige forudsætninger for børn og unges indlæringsevne, den personlige og sociale udvikling samt deres mulighed for at forblive sunde og raske. Sundhedsvaner grundlægges i den tidlige barndom og bæres med ind i voksenalderen. En målrettet indsats for at fremme sundheden blandt børn og unge er derfor også med til at forebygge udvikling af livsstilssygdomme, som senere i livet vil være forbundet med omkostninger for det enkelte menneske og samfundet som helhed.

Sund mad og regelmæssige måltider, fysisk aktivitet, tilstrækkelig søvn samt psykisk og social trivsel er centrale elementer. Gode motoriske evner skabes i barndommen og videreudvikles gennem fysisk aktivitet hele livet. Der er særligt fokus på kost og bevægelse og på, at bevægelse bliver en naturlig del af børn og unges hverdag.

Sundhed og trivsel handler også om mental sundhed. Børn og unge skal opleve trygge lære- og væresteder, hvor deres trivsel fremmes gennem udfordrende miljøer. Selvtillid og selvværd understøttes af trivselsskabende aktiviteter, som styrker børnenes og de unges evne til at indgå i fællesskaber, hvor en positiv selvopfattelse og accept af hinanden spiller en stor rolle. De familiemæssige relationer og barnets netværk i form af f.eks. venskaber og relationer i institutions-, fritids- og foreningslivet har også stor betydning.

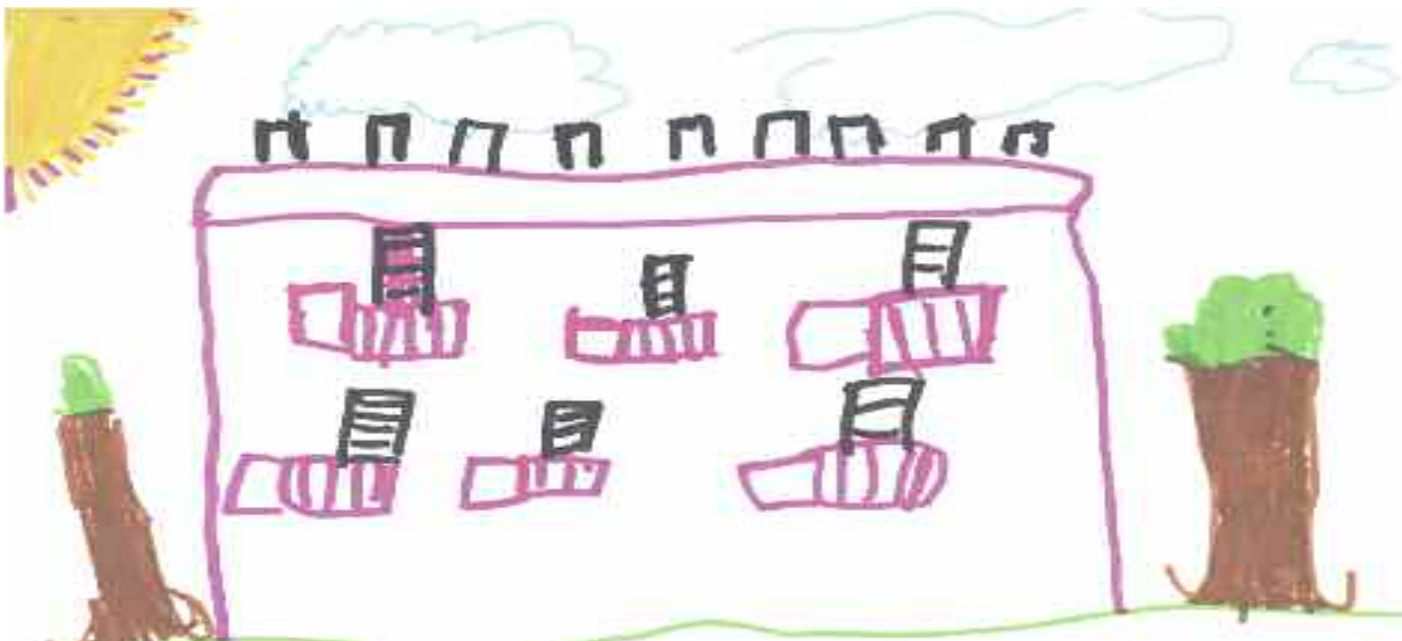
Målsætningerne for Aalborg Kommune er at:

- medvirke aktivt til, at børn og unge udvikler en sund livsstil
- børn og unge får forskellige tilbud om daglige fysiske aktiviteter og bevægelsesmuligheder
- børn og unge trives og udvikler selvstændighed og livsduelighed
- forebygge mobning af børn og unge
- følge op på børnemiljøvurderinger og undervisningsmiljøvurderinger
- anvende og følge op på indsamlede data fra børnesundhedsområdet (f.eks. indskolingsundersøgelser, udskolingsundersøgelser og rusmiddelundersøgelser)
- støtte familier og netværk i at give børn og unge gode opvækstvilkår
- skabe rammer for en sund livsstil
- der er fokus på kost, rygning, alkohol og motion (KRAM)

DET GODE LIV

Forældrene skal sørge for, at deres børn får en ordentlig kost, og at de deltager i idrætstimerne og i sport i fritiden. Fritidsinstitutionerne har også et ansvar for sunde mellemmåltider. Det er godt med sund kantine mad på skolerne, for det er vigtigt, at børn og unge får sund mad af hensyn til koncentration og indlæringsevne. Trivsel og sundhed har også noget at gøre med, at der er rent i hjemmet, rent tøj og rene børn.

En gruppe 13-19-årige i fritidstilbuddet Stedet

TEMA **Læring og faglig udvikling**

Alle børn og unge har behov for en meningsfuld og udfordrende læring, der er tilpasset den enkeltes alder, færdigheder og situation, samtidig med, at den fremadrettet giver mulighed for udvikling af selvstændighed og livsduelighed.

I Aalborg Kommunes dagtilbud fokuseres der på læring og udvikling, som blandt andet kommer til udtryk gennem de pædagogiske læreplaner. Med udgangspunkt i sammensætningen af børnegruppen beskriver læreplanerne dagtilbuddets mål for læring samt mulige aktiviteter og metoder. Der udarbejdes bl.a. mål for barnets alsidige, personlige udvikling, for sociale kompetencer, sprog, krop og bevægelse, for naturen og for kulturelle udtryksformer og værdier. Ved tilrettelæggelsen af hverdagen og i aktiviteter arbejdes der på at styrke inkluderende fællesskaber for alle børn og unge.

I skolen udgør folkeskoleloven, den kommunale målsætning og "Fælles Skolebeskrivelse 2010" rammerne for undervisningen. Grundlaget for tilrettelæggelse af skolens arbejde er "Fælles Mål", der angiver, hvad undervisningen skal lede hen imod.

I fritidstilbuddene (DUS/SFO) er grundlaget for læringen beskrevet i "Indholdsplan for DUS", som indeholder seks kerneområder: Personlig udvikling, social udvikling, sprog og kommunikation, sundhed, bevægelse og motorisk udvikling, kulturelle udtryksformer og værdier samt naturen.

Eksperimenteren, kreativ udfoldelse og tilegnelse af praktiske og musiske udtryk skal gå hånd i hånd med tilegnelsen af kundskaber og færdigheder. Faglighed, social kunnen og personlig udvikling er hinandens forudsætninger, da læring og trivsel er tæt forbundet.

Aalborg Kommune ønsker, at børn og unge har troen på sig selv, forstår egne traditioner og har indsigt i egne kulturelle rødder og eget nærmiljø samtidig med, at de får en global forståelse.

Selvtilliden og selvværdet styrkes, når barnet/den unge får anerkendelse, opmærksomhed og respons i forhold til egne muligheder og begrænsninger. De basale kundskaber skal, med respekt for børnene/de unges forudsætninger, vægtes højt, da grundlæggende færdigheder inden for læsning, skrivning, regning, matematik, it og sprog er en væsentlig forudsætning for at kunne udvikle faglige kompetencer.

I Aalborg Kommune er der fokus på at udvikle en inkluderende skole.

Visionen er, at "distriktets børn skal gå i distriktets skole". Børn og unge skal – så vidt muligt i distriktsskolen – tilbydes en målrettet og fleksibel undervisning, der tager højde for deres individuelle behov.

Målsætningerne for Aalborg Kommune er at:

- give børn og unge mangfoldige muligheder for læring i såvel lokalt som globalt perspektiv
- involvere børn og unge, så de bliver hørt og inddraget i planlægningen af deres læring og faglige udvikling
- inddrage forældrene og gennem et samarbejde skabe gode læringsmuligheder for børn og unge
- udvikle en inkluderende indsats i dagtilbud, skoler, fritidstilbud m.fl., så børn og unge får mulighed for at udvikle sig "derfra, hvor de er, og dertil, hvor de kan"
- lægge vægt på, at undervisningsforløb og pædagogiske aktiviteter tilrettelægges med konkrete målsætninger og evalueringer
- udvikle og etablere læringstilbud for børn og unge med særlige behov
- anvende varierede og interessevækkende læringsmetoder, der fremmer børn og unges læring og udvikling
- udvikle et bredt spekter af it- og mediekompetencer hos børn og unge

DET GODE LIV

Et godt liv er kærlighed, stabilitet, gode omgivelser og mennesker omkring sig, der kan støtte op om den enkelte. Kærligheden skal være af den rigtige slags. Den er ikke lig med at få en masse ting, men at der er nogle, der er der for en, uanset hvad der sker.

Unge fra støtteboligerne i Ungdomscentret
Hvidkildevej og Signalvej

TEMA

God start og overgange

Aalborg Kommune lægger vægt på, at børn, unge og forældre oplever start og overgange som en sammenhængende og naturlig del af hverdagslivet.

Alle børn og unge oplever overgange. Der er overgangen fra dagpleje eller vuggestue til børnehave og videre til skole, fra ét fritidstilbud til et andet, til fritids- og foreningslivet samt fra skole til ungdomsuddannelse m.v. Der kan også være overgange mellem generelle og særlige tilbud, hvis der er behov for særlig støtte. Endelig er der overgangen fra barn til voksen.

Start og overgange er forløb, der skal udfordre. Samtidig skal det foregå trygt og velforberedt, f.eks. ved at børnene/de unge inden starten får kendskab til det nye sted og de personer, der er tilknyttet det pågældende sted.

Børn og unge er ofte usikre, når der sker forandringer, og de skal begynde på noget nyt. De har brug for at vænne sig til, at der stilles nye og andre krav. Det er vigtigt, at krav og forventninger er afstemt, så barnet/den unge kan mestre forandringen og har en realistisk forestilling om det nye, der skal ske.

Forældrene og medarbejderne i de kommunale institutioner har en vigtig opgave i at bidrage til barnet/den unges tryghed, hvorfor medarbejderne sørger for, at forældrene altid inddrages og informeres om nye aktiviteter og det fremtidige samarbejde.

Overgangen fra skole til ungdomsuddannelse er et særligt indsatsområde bl.a. i forbindelse med implementeringen af Aalborg Kommunes Ungestrategi. Ungestrategien omhandler alle unge, men fokus ligger især på de 15-24-årige. Ungestrategiens mål er, at mindst 95 procent er parate til at begynde på en ungdomsuddannelse lige efter folkeskolen, at de unge, der ikke er parate med det samme, tilbydes forløb, der forbereder dem til uddannelse, at så mange unge som muligt gør den ungdomsuddannelse færdig, som de er begyndt på, og at alle 15-24-årige er i gang med uddannelse, job eller forløb, der forbereder dem til uddannelse.

Målsætningerne for Aalborg Kommune er at:

- overgangen fra én indsats til en anden opleves som en tryk og udfordrende proces for børn, unge og forældre
- indsatser i størst muligt omfang findes i børn og unges lokalområde
- samarbejde konstruktivt og forpligtende med forældrene, så forældrenes engagement og ansvar for barnet/den unges hverdag optimeres
- skabe sammenhæng i børn og unges tilværelse med fokus på overgangene mellem de forskellige faser i deres liv
- understøtte et velfungerende tværfagligt samarbejde inden for den enkelte sektor og på tværs af sektorer
- arbejde målrettet for, at alle unge efter afslutning af folkeskolen kommer i gang med en ungdomsuddannelse

DET GODE LIV

Det er vigtigt at have en god fritid, at man går til sport, spejder eller i en klub, hvor man er sammen med jævnaldrende. Forældrene skal tage hensyn til, at børnene kender nogen, hvis de skal flytte skole – ellers må de hjælpe dem med at få kammerater. Grunden til, at børn skifter skole, bør ikke være, at de bliver drillet.

En gruppe 10-14-årige i Fritidscenter Højvang

TEMA Kultur og fritid

Det har stor betydning for børn og unges udvikling, at de kan udfolde sig med personlige interesser og etablere fællesskaber i fritids-, kultur- og foreningslivet, skolen, dagtilbuddene, biblioteker og øvrige steder, hvor de mødes.

Kultur- og fritidslivet har en vigtig social og faglig dimension. I mange tilfælde har det også en fysisk dimension, da tilbuddene kan styrke børn og unges fysiske og psykiske sundhedstilstand. Derfor skal institutions-, fritids- og foreningslivet skabe gode rammer for sportslige, musiske og kulturelle aktiviteter, der fremmer børn og unges trivsel, læring og udvikling.

Et varieret og involverende kulturliv er en vigtig forudsætning for at udvikle børn og unge til kreative og aktive mennesker.

Målsætningerne for Aalborg Kommune er at:

- skabe rammer for et bredt udbud af folkeoplysende fritids- og kulturaktiviteter, som fremmer nysgerrigheden, livsglæden, sundheden og den demokratiske dannelse hos børn og unge
- understøtte kreativ dannelse på alle niveauer, idet det er en vigtig samfundsmæssig ressource
- arbejde for et bredt udbud af kultur- og fritidsaktiviteter i alle kommunens områder, så børn og unge får mulighed for samvær og fællesskab i deres nærmiljø

- give børn og unge mulighed for at få kendskab til mange forskellige kulturelle tilbud (film, teater, koncerter, litteratur, billedkunst m.m.)
- skabe rammer, som motiverer børn og unge til selv at indgå aktivt i kulturelle aktiviteter
- børn og unge, herunder udsatte børn og unge, bliver motiveret til og inddraget i fritidsaktiviteter
- støtte foreningslivet i at opfange børn og unges signaler på mangelfuld trivsel

DET GODE LIV

Det er vigtigt, at børn får en god barndom, at de har forældrene til at støtte og hjælpe og give gode råd, hvis der opstår problemer. Det er også vigtigt, at unge går til sport, så de får mere motion. Derfor kunne sportsklubberne godt bruge flere penge. Skolerne kunne også godt bruge flere penge, f.eks. til ture til andre steder. Det giver bedre sammenhold i klassen, og man får også set, hvordan der er andre steder i landet.

Elever i 8. klasse på Sofiendalskolen

TEMA Tidlig og forebyggende indsats

I Aalborg Kommune har forebyggelse en central plads i alle aktiviteter for børn og unge. Forebyggelsen udføres på tværs af lovgivning, forvaltninger og faggrænser med aktiviteter på to niveauer.

Den brede, generelle forebyggelse har til formål at sørge for gode opvækstvilkår for alle børn og unge i alle aldersgrupper. Disse indsatser udføres primært af aktører inden for de generelle tilbud i såvel de enkelte forvaltninger som på tværs af forvaltninger.

Den specifikke forebyggelse vedrører børn og unge, der har brug for helhedsorienterede og tværfaglige indsatser for at få afhjulpet vanskeligheder og undgå yderligere problemudvikling. Indsatserne retter sig mod børn og unge med sociale, psykiske eller fysiske funktionsnedsættelser samt børn og unge, der udviser psykiske, psykosomatiske, adfærds-

eller sundhedsmæssige tegn på, at der er noget galt. Indsatserne foregår så vidt muligt i tilknytning til de generelle tilbud, i hjemmet eller i relevante netværk og planlægges på tværs af faggrupper og forvaltninger i tæt samarbejde med barnet/den unge og forældrene.

Målsætningerne for Aalborg Kommune er at:

- koordinere indsatsen, der skal forebygge problemudvikling og mangelfuld trivsel hos børn og unge
- fokusere på indsatser, der medvirker til at bryde den negative sociale arv
- have fokus på tidligt at opfange børn og unges signaler på mangelfuld trivsel
- yde en intensiv vejledende indsats især over for de børn og unge, som gennem skoleforløbet vurderes at have særligt behov for støtte i forbindelse med overgangen til og gennemførelse af en ungdomsuddannelse
- arbejde målrettet og helhedsorienteret på at forebygge kriminalitet, misbrug og anden uhensigtsmæssig adfærd hos børn og unge
- gennem en tidlig indsats i trivselsforum og SSP-samarbejdet at opspore unge, som er kriminalitetstruede og derigennem forebygge kriminalitet
- alle børn og unge møder i skole
- forebygge ghettoisering og bandedannelser gennem en tidlig massiv indsats i samarbejde med politi og boligorganisationer
- medvirke til et målrettet og velfungerende samarbejde tværsektorielt med politi og kriminalforsorg

DET GODE LIV

Det er vigtigt, man bliver hørt, når man beder om hjælp. At man bliver taget alvorligt og behandlet med respekt og får den hjælp, man har brug for, hvis der er problemer. Man skal ikke vente for lang tid. Det er pædagogens og læreres ansvar at gribe ind og gøre noget. Man kan ikke altid forlange, at en ung erkender, at der er et problem, men han/hun skal støttes i at erkende det.

En gruppe 13-19-årige i fritidstilbuddet Stedet

TEMA

Børn og unge med særlige behov

Hjørnesteinen i Børne- og Ungepolitikken er, at der er en rød tråd i de forskellige indsatser, og at børn, unge og forældre oplever sammenhæng i overgangene mellem generelle, forebyggende og særlige indsatser.

Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen har et særligt ansvar for at hjælpe børn og unge, der i større eller mindre omfang er truet på deres udvikling eller er i åbenbar risiko for at tage varig skade. I disse situationer er der behov for en intensiv, sammenhængende indsats, der planlægges på tværs af forvaltninger og faggrupper med den nødvendige specialviden. Der samarbejdes herom med Skole- og Kulturforvaltningen.

Den særlige indsats sættes i værk så tidligt som muligt og på en sådan måde, at begyndende problemer afhjælpes i barnet/den unges eget miljø. Et væsentligt fokus er støtte til forældre, der er langt fra arbejdsmarkedet, har alvorlige psykiske problemer eller misbrugsproblemer, og hvor hjælpen vil have en positiv effekt i forhold til deres børn.

Der arbejdes på løsninger, der kan gøre det muligt at undgå en anbringelse uden for hjemmet. Omvendt skal anbringelser af børn og unge ikke undlades i situationer, hvor en indsats i hjemmet ikke er tilstrækkelig til at sikre barnet/den unges udvikling og behov for omsorg. I planlægning af indsatserne indgår den nyeste viden inden for området.

I alle beslutninger lægges der afgørende vægt på barnet/den unges og forældrenes opfattelse af, hvad der kan bidrage til at afhjælpe problemerne. Indsatser for børn og unge planlægges med udgangspunkt i deres særlige behov og relationer til nærmiljøet i form af f.eks. venskaber, skolegang og fritidsinteresser.

Aalborg Kommune ønsker at understrege, at alle borgere har en forpligtelse til at underrette de sociale myndigheder, hvis de bliver bekendt med, at et barn eller en ung lever under forhold, der kan bringe barnet eller den unges sundhed og udvikling i fare. Offentligt ansatte har skærpet underretningspligt.

Målsætningerne for Aalborg Kommune er at:

- børn og unge med særlige behov i størst muligt omfang kan inkluderes i de almene tilbud
- børn og unge med særlige behov gennem individuel støtte og hjælp får de samme muligheder for at udnytte deres ressourcer og potentialer som jævnaldrende børn og unge

- der er kontinuitet i indsatsen mellem sektorer og forvaltninger
- tilbyde familier, børn og unge med særlige behov støtte til i videst mulig omfang at klare vanskelighederne i eget miljø og gennem nærområdets almene tilbud
- varetage omsorgen for børn og unge, når der er behov for at afhjælpe svigt
- følge op på iværksatte foranstaltninger, herunder opfølgning på udslusning og efterværn af tidligere anbragte børn og unge
- anvende Aalborg Kommunes egne tilbud, hvis det vurderes at være både fagligt forsvarligt, kvalificeret og konkurrencedygtigt
- forebygge yderligere kriminalitet hos den unge gennem den særlige indsats i familiegupper og Specialenheden

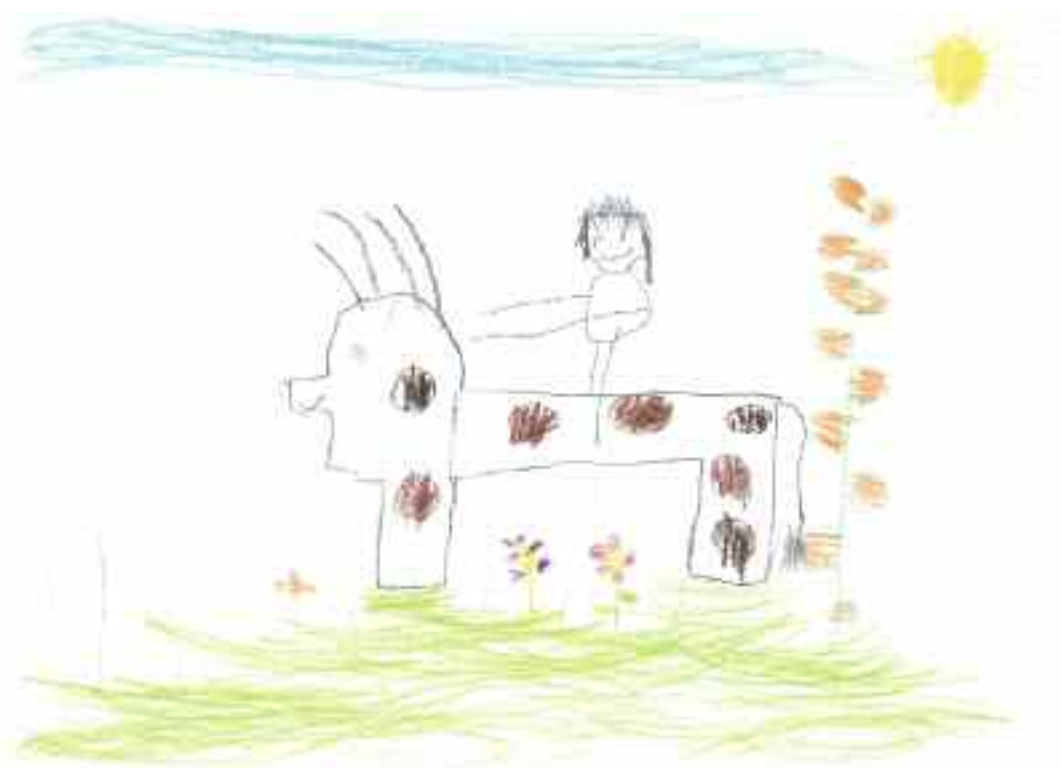
DET GODE LIV

Det er vigtigt, at børn ved, at der er voksne, de kan snakke med om deres problemer, og at de voksne kan/vil hjælpe dem. Man er tryk, hvis der er nogle voksne at snakke med.

En gruppe 7-12-årige i Dagbehandlingen Sulsted Landevej

TEMA

Natur og fysiske rammer

De fysiske omgivelser har stor betydning for børn og unges læring, sundhed og trivsel. Derfor skal det tilstræbes, at rammerne i de kommunale tilbud er spændende, udviklende og inspirerende – både inde og ude.

Det sanse- og oplevelsesmæssige skal medtænkes ved etablering og brug af lokaler og udearealer. Fleksibilitet i lokaleindretningen skal åbne op for en bred vifte af anvendelsesmuligheder, ligesom der bør indarbejdes integration mellem udearealer og indendørs lokaler i ny- og ombygninger.

Byplanlægning, herunder planlægning af veje, stier, torve, pladser og nye boligområder, bør i høj grad tage udgangspunkt i børn og unges trivsel og aktiviteter.

I Aalborg Kommune er der mange muligheder for forskelligartede naturoplevelser. Det er vigtigt at bruge naturen som legerum og undervisningsrum, så børn og unge får grundlagt en varig interesse, men også en respekt og ansvarlighed for naturen og miljøet.

Trafiksikkerheden prioriteres højt, i særdeleshed ved institutioner og andre steder, hvor mange børn og unge færdes. Derfor vil trafiksikkerheden til stadighed være et fokusområde.

Målsætningerne for Aalborg Kommune er at:

- arbejde på at skabe inspirerende fysiske rammer inde og ude for leg, fysisk aktivitet, udvikling, læring og samvær
- inddrage børneperspektivet i beslutninger om trafikale forhold, boligområder, i planlægning af byens rum, fritidsfaciliteter, adgang til natur, det fysiske miljø m.v.
- der kan tages udgangspunkt i børneperspektivet ved planlægning af nye boligområder, f.eks. ved at der gennemtænkes og etableres en overordnet landskabelig plan, herunder en plan for grønne områder, veje og stier, inden der bygges
- stille krav til størrelsen og kvaliteten af de udearealer for børn og unge, som private boligselskaber etablerer
- der findes naturoplevelser og andre fritidsaktiviteter i gåafstand fra hjem, skole og institutioner, og at der er hurtig og sikker tilgængelighed med gode stiforbindelser til og mellem de grønne områder og mellem boligområder, skole, institutioner og fritidsaktiviteter
- børn og unge får en forståelse for og erfaringer med at værne om naturressourcerne
- udearealer og nærmiljø samt kommunale natur- og kulturtilbud benyttes i både trivsels- og undervisningsøjemed

APPENDIKS

Plan for sammenhængende indsats mod ungdomskriminalitet

Som følge af en ændring af lov om social service til styrkelse af indsatsen over for kriminalitetstruede børn og unge skal kommunalbestyrelsen udarbejde en plan for en sammenhængende indsats mod ungdomskriminalitet. Børne- og Ungepolitikken skal således i en 3-årig periode, dvs. indtil 1. juli 2013, indeholde en plan for indsatsen mod ungdomskriminalitet.

Aalborg Kommune har allerede etableret faste samarbejdsstrukturer, som er målrettet dels den forebyggende indsats, dels den særlige indsats mod ungdomskriminalitet. Der er således også i forhold til indsatsen mod ungdomskriminalitet en rød tråd i de forskellige indsatser, idet der også her er en sammenhæng i overgangene mellem generelle, forebyggende og særlige indsatser.

Aalborg Kommunes plan for en sammenhængende indsats mod ungdomskriminalitet kan skitseres således:

I forhold til den forebyggende indsats har Aalborg Kommune omlagt SSP-samarbejdet til "trivselsforum og SSP-samarbejdet". Dette sikrer et tæt samarbejde på de enkelte skoler og i de enkelte distrikter i forhold til indsatser af forebyggende art. Her er aftalt konkrete planer for handling i forhold til alvoren i de unge kriminelles handlinger. Der opereres med fire niveauer, hvor sager på niveau 1 og 2 håndteres i trivselsforum og SSP-samarbejdet på den enkelte skole som et led i den forebyggende indsats, mens niveau 3 og 4 håndteres i familiegrupperne og Specialenheden som led i den særlige indsats.

Aalborg Kommune har i samarbejde med politiet etableret et råd vedrørende uheldige grupperinger, hvor der er krav om at følge udviklingen af uheldige grupperinger i byen. Hermed er der et beredskab, der sikrer en tidlig indgriben, således at problemerne ikke udvikler sig, og begyndende ghettoisering undgås.

Endvidere har Aalborg Kommune i samarbejde med boligorganisationer etableret et udbygget samarbejde om indsatser i de særligt belastede boligområder i kommunen.

I forhold til den særlige indsats over for ungdomskriminalitet har Aalborg Kommune etableret Specialenheden, som er et særligt team bestående af fire rådgivere til de ca. 100 mest kriminelle unge i kommunen. I dette regi sker koordineringen i forhold til indstillinger til sanktion og anbringelsessteder samt øvrig forebyggelse af yderligere kriminalitet. Der er endvidere etableret et udvidet SSP-samarbejde, som er organiseret i Specialenheden. Det udvidede SSP-samarbejde har til formål at styrke det tværsektorielle samarbejde med henblik på at opspore de unge, der er særligt udsatte og alvorligt truet af kriminalitet. Der udarbejdes kvartalsvis status, som forelægges Familie- og Socialudvalget.

Endvidere sikrer Den Centrale Visitation, som er ansvarlig for det rigtige match i forhold til anbringelsessager generelt, også det rigtige match i forhold til anbringelser af unge kriminelle.

Endelig er Aalborg Kommune repræsenteret i Ungesamrådet, som er et tværsektorielt samarbejde, hvis primære opgave er at rådgive og vejlede i relation til ungeområdet, når unge i alderen mellem 14 og 17 år er sigtet for alvorlig kriminalitet i Nordjylland. Anklagemyndigheden, Kriminalforsorgen i Nordjylland og de øvrige nordjyske kommuner er de øvrige repræsentanter i Ungesamrådet.

Samlet set udgør ovennævnte interne og eksterne samarbejdsfora den struktur og organisering, som dels sikrer handling og tidlig indgriben i forhold til unge, der er kriminalitetstruede eller førstegangskriminelle, dels sikrer en særlig indsats for unge, som allerede er i en kriminel løbebane, med henblik på forebyggelse af yderligere kriminalitet.

Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen

Sønderbro 12 Tlf. 99 31 31 31 www.aalborgkommune.dk
9000 Aalborg Fax 99 31 26 69 fb.forvaltning@aalborg.dk

Skole- og Kulturforvaltningen

Godthåbsgade 8 Tlf. 99 31 40 00 www.aalborgkommune.dk
9400 Nørresundby Fax 99 31 40 87 skole-kultur@aalborg.dk